

Broj: 116/51

Predmet: Naučni i prosvjetni rad
- podaci.

Savjet za prosvjetu, nauku i kulturu
Odbor za kulturu i umjetnost

Z a g r e b

Pozivom na Vas dopis broj 17386-VI-1951 od 19.X.1951.godine dostavlja se izvještaj kako slijedi:

1. Galerija umjetnina u Zadru osnovana je 10.X.1948.godine na osnovu odluke NO-a grada Zadra, a u sporazumu sa NO Oblasti Dalmacije.

Kako je ovaj kraj skoro bez ikakvih zbirka naših moderne umjetnosti, a leži u centru Sjeverne Dalmacije osjećala se je potreba, da se čim prije pristupi preopagiranju naše likovne umjetnosti, tim prije, što u Zadru za vrijeme italijanske okupacije nije postojala slična ustanova. Brigada Narodnih Vlasti uspjele nam je usposobiti prostori koje su naravno zato bile predušene i postaviti prvu stalnu izložbu.

2. Pred Galeriju postavio se je zadatak da pohrani umjetnine koje su se mogle prenaci u Zadru poslije oslobođenja, i da ih zaštiti od daljnjeg propadanja.

Posebni naučno istraživački zadatka ova ustanova nije imala iz tog razloga, jer za tu svrhu nije imala sistematiziranog rukovodioca, koji je sistematiziran tek 1.rujna 1951.godine.

3. Stalna izložba postavljena je prilikom osnutka ove ustanove. Ta je izložba doživjela manje promjene u 1949.godini. Galerija je sasvim preuredjena i proširena 7.VII.1950.godine. Zahvaljujući Akademiji znanosti i umjetnosti koja nam je posudila veći broj umjetnina i ustupila većinu radova zadarskog slikara Salghetti-Drioli mogao se je prikazati razvoj našeg slikarstva od 19.vjeka do danas. Ovu izložbu namjeravamo promijeniti čim dobijemo od Akademije znanosti i umjetnosti veći broj radova koje nam jesbecala. Posjet izložbe od njenog osnutka do danas bio je kako slijedi:

a/ do konca 1948.godine	388,
b/ 1949.godine	3.611,
c/ 1950.godine	7.349,
d/ 1951.godine /u prvih 9 mjeseci/		4.155.

Grupni posjeti organizirali su se preko nastavnika iz crtanja iz pojedinih škola, preko uprava masovnih organizacija i sindikata, uz u sporazumu sa klubom JA i upravom odmaralista.

Galerija otvorena za posjetnike svakog dana od 8 do 13 sati uključivsi i nedjelju. Ponedjeljkom je galerija zatvorena.

Posjetnike sačinjavaju najvećim dijelom učenici raznih škola, pripadnici JA, turisti, službenici, radnici i seljaci. Oko 30% posjetnika dolazi iz drugih mjesta računajući i posjetnike koji su na prolazu kroz Zadar. Godine 1949. je oko 35% posjeta otpala na škole. Godine 1950. je oko 30 % posjetnika otpadalo na škole, a 1951.godine /do zaključno 9 mjes./ oko 35 % posjetnika otpada na škole.

Od škola najviše su posjetili galeriju Gimnazija Zadar i Sedmo-ljetka Preko.

Daci su uglavnom vođeni od svojih nastavnika, ali se opaza, da dolaze mnoge i pojedinačne.

Upravitelj ove ustanove je imao prilike da se više pozabavi sa pitanjem likovnog odgoja omladine budući da je bio i nastavnik u Gimnaziji Zadar. Prije svega smatramo, da je omladini potreban izvjestan predodgoj, da bi bila sposobna zagrijati se za izvjesne likovne probleme i da zaveli likovnu umjetnost. Izgleda da se u srednjim školama ne posvećuje naročita pažnja crtanju, a naročite nastavi povjesti umjetnosti. Smatramo da ni jedan predmet nebi bio toliko interesantiji i nebi mogao bolje da zagrije omladinu kod nastave povjesti umjetnosti koja bi bila popravana mjestvom reprodukcija, eventualnim prikazivanjem reprodukcija pomocu epidiaskopa, posjetom galerijama, muzejima, zagledavanjem kulturnih spomenika itd. Upravitelj ove galerije je radio sa grupom darovitih djaka iz raznih škola s kojima je obradivao povjest umjetnosti, održavao večernje tečajeve crtanja, a isto tako je često sa takvom grupom odlazio u pejsaz i slikao. Od februara ove godine uredilo smo jednu prostoriju u ovoj galeriji u kojoj smo održavali nastavu crtanja i povjesti umjetnosti redovito 3 puta na tjedan po 3 sata, i to radeci na debroveljnoj bazi. Održavala su se i predavanja prigodna na pr. o španjolskom slikarstvu, flamanskoj umjetnosti itd. Koliko je bilo zanosa kod omladine i obećanja da će prionuti uz rad kad su na pr. detaljnije upoznali impresioniste! Koliko li oavježenja za skolaku omladinu, koja je uz skolaku nastavu, upoznala period povjesti umjetnosti koji ju zanima. Prošle godine je bila i priredjena izložba u sklopu festivala u Zadru koja je prenijeta na Oblasni festival i tamo postigla najbolji uspjeh, dobila prve nagrade i priznanje za svoj rad. Ovim se načinom rada postiže da omladinci koji posjeduju izvjesnu darovitost, ~~akn~~ - ako se misle posvetiti povjesti umjetnosti, dobivaju iz iste izvjesna predznanja, a što je još važnije, mogućnost, da zgledeju na zbivanja i pojave u povjesti umjetnosti očima kojima je horizont proširen upoznavanjem prirode i likovnim radom, koji će im doprijeti, da u boljoj mjeri upoznaju svoj predmet i budu možda odgovorniji za svoj rad. Drugo - omladinci koji se misle posvetiti likovnoj umjetnosti inati će osim predznanja iste i jedne solidne poznavanje povjesti umjetnosti koje će upotpuniti njihovu opću kulturu, a koja je likovnim radnicima vrlo potrebna. Zar umjetnik nebi bio zahvalan na pr. gimnaziji kad bi zbilja u njoj mogao da dobije predznanje iz svoje struke, kao što na pr. matematičar dobiva za svoju struku. Dakle - solidna nastava iz povjesti umjetnosti i crtanja, te ispravna primjena galerije i muzeja trebala bi zbilja da odigra važniju ulogu u odgoju omladine - nekim da daje smjer u životu, a druga da oplemeni osjećaj ljepote i estetike.

Ove godine je upravitelj ove ustanove održao i ciklus predavanja iz povjesti umjetnosti sa oficirima J.A. i uz ta predavanja posjetili su se galerija i muzeji. Rezultat je bio taj, da su poslije tih predavanja mnogi dolazili u Galeriju u slobodno vrijeme i interesirali su se za razne likovne probleme za koje prije nijesu uopće znali ni da postoje.

Opaza se, da se većina radnog naroda - radnika iz tvornica i poduzeca ne interesira u onolikoj mjeri koliko bi bile potrebne za ovu ustanovu, tu mislimo naročite na pojedinačne posjete. Smatramo, da je prvi uvjet, da bi posjetnik zavolio ove ustanove trebao biti taj, da posjetnik posjeduje izvjesna predznanja, koje će mu uciniti svakevu ustanovu pristupačnu, onda će se tek neki česće navracati umjetnicima kao svojim stariim znancima koje razumije, voli i cijeni.

Zadar je grad koji je tako rekuc bez gradjana. Srz njegova uglavnom sacinjavaju doseljenici sa otoka ili iz drugih mjesta, koji su uglavnom perijeklen seljaci i koji nemaju u sebi ljubavi za sam grad i za njegove kulturne uzdizanje. Zato su i problemi kulturnih ustanova u ovome mjestu mnoge kompliciraniji i neposrednije su povezani uz ostale probleme koji su od jca većeg značaja, stanbeni problem, naseljavanje stručnih kadrova i t.d./i možda će u skoroj budućnosti biti prvi i najvažniji zadatak narednih vlasti, dati Zadru timbar grada i postaviti ga na mjesto koji mu po njegovom historijakom i kulturnom razvoju pripada.

Budžetska sredstva za pojedinu godinu pocem od 1949. bila su osigurana kako slijedi:

1949.godina	Licni rashodi Din.	80.000.-
	Materijalni	
	a/operativni Din.	71.000.-
	b/funkcionalni "	99.000.-
1950.godine	Licni rashodi Din.	109.000.-
	Materijalni	
	a/operativni Din.	141.000.-
	b/funkcionalni "	-
1951.godinu	Licni rashodi Din.	120.000.-
	Materijalni	
	a/operativni Din.	114.000.-
	b/funkcionalni "	-

Za navedene godine kod ove ustanove stanje osoblja bilo je slijedeće:

1. Jedan stručni službenik - u osobi honorarnog upravitelja do 1/IX. 1951.godine, kojeg datuma je postavljen za stalnog namještenika galerije.
2. Jedan povremeni honorarni službenik za administrativno-financijsko poslovanje
3. Jedno tehničko lice - koje ujedno vrši i službu podvornika.

Smrt fašizmu - Slaboda narodu !

Destavlja se radi znanja:

DRUSTVO MUZEJSKO-KONZERVATORSKIH

Naucnih radnika

Narodne Republike Hrvatske

Z a g r e b

Konzervatorski zavod

Jezuitski trg 1

Direktor:

/Petricic prof. Alfred/

Alfred Petricic